

Már akkor is tudtam, hogy nem teljesen úgy igaz, ahogy beszélek. Nem csak üzletelő kukások vannak ugyanis. Eleinte nem is értettem ezt a másfaját. Ezek érdekes módon többnyire fiatalok, s valamiképpen mind-mind magányosak, ez látszik rajtuk. Csak jönnek, egyáltalán nem céltudatosan, csak odaérnek a szárnyékhoz, s mintha csak erről jutna eszükbe... Szerszámuk sincs. Pusztá kézzel, közömbösen emelgetik föl, ami talán érdekes lehet, aztán többnyire elejtik, szinte még azelőtt, hogy eljutna a tudatukig a fölismerés, hogy mit találtak.

Nos igen, megdöbbenő volt számomra, amikor először gondoltam rá, hogy ezek szemlélődő kukások. Nem a dolgukat végzik. Nincs dolguk. Nincs szükségük kenyérkeresetre. Hogy miből élnek? Nem tudom. Hogy mit remélnek, amikor kiemelnek valamit? Néha arra gondolok, olyanok, mint a kincskeresők. Hiú reménység. Nem az ő reményük hiú, mert ők nem remélnek. Az én reményem hiú, hogy ilyen olcsó magyarázattal megérthető... vagy inkább letagadható valami.

Még néhány hónapig fizetik nekem a segélyt, azután nem tudom, mi lesz. Ha munkám volt, mindig elvégeztem, de ha nincs dolgom, akkor megbénulok. Nem értek semmi máshoz, csak elvégezni, amit rám bízta.

Mostanában kezdtem arra gondolni, hogy tulajdonképpen a földi világ tengelyében állok, és rendeltetésem van a szüntelen szemlélődéssel. Ez a színpad itt előttem, ez ma is az a színpad, ami „az egész világ”. Lehet, hogy Shakespeare idejében tróntermekben és csatamezőkön dőlt el a világ sora, de ma már nincs így. Soha, sehol sem dől el igazán semmi. Ami egyáltalán megtörténik, az csak olyan, mintha megkövül valamely lehetőség a sok közül. A cselekvő ember kővé válik a kővilágban. Csak a kontempláció ad reményt. A világ színpada ma csupán itt valóságos, a kukák körül, itt történik meg, ami valóság. Mit lát az, akinek ablaka a tengerre néz, vagy nyüzsgő városi utcákra nyílik? Hazugság, hiúság, gyarlóság csupán. A legkonkrétabb cselekvés ma az, ami a leghasonlatosabb a semmittevéshez.

Délután a házából hordják a szemetet, s megtelnek újra a kukák. Az asszonyok megállnak beszélgetni a kukák körül, mint egykor, nagyon régen a kútnál. A mai világ egyetlen autentikus cselekedete az ürítés. Az aktus, amelyben az elhasznált valóság visszakerül egy természetibb és igazabb értékrendbe.

Az én szemlélődésem pedig a lázadás ez ellen a világ ellen.

Sajó László

DIES IRAE

A fölszentelt kénköves eső
nem kíméli a csecsemőket sem.
Friss hajtás tövében teremnek a tetvek.
Előbb apró lyukak jelennek meg.
Föltámadásra érett mitesszerek
dugják fekete fejüket a földből.

Az ég alatt ér az eső.
Se a szülői ház, se a halottasház,
de még egy árva örök világosság
sem fényeskedik.
Nincs idő elmenekülni önmagunkig,
honnan békésen szemlélnénk a szemerkélő esőt,
belülről, kívülről, mint az Isten.
Üljünk a földre, kezünkkel átkulcsolt
fölhúzott térdünkre hajtsuk fejünket.
Gubózzunk be az átváltozásra.

Sötét van itt. Az épp aktuális pillanat
újságpapírja hulldogál ránk, ürülékre.
Fűszálak és rozsdás konzervdoboz társaságában
várjuk be derült égből az angyalt.

Utolsó ruhánkat szárongatjuk,
vacogva csontjainkban a bűzlő napon.

ESTI KORNÉL ÚJABB ÉNEKE

minden ami megtörténik velem
nem velem történik édes istenem
anyám beállított egyszer a sarokba
nem mozdulok innen azóta
kijöhetek mondta ha többé nem teszem
de *én* azt se tudom mit követtem el
ő örült hogy a sarokból kijut
fogadkozott és játssza a jófiút
merően bámulom a falat
nem vagyok jó se rossz nem vagyok makacs
úgy látszik nem vagyok elég jó anyámnak
azt játszom keresnek s úgy tesznek nem találnak
várják hogy a szekrény mögül lessek ki
de nem figyel nem jár erre *nem vagyok* senki
lehettem volna én ki előjön
ám egy gondolattal megelőzött
dermedten állok azóta ez meg itt
eszik iszik ürit szeretkezik
a *sarkában* vagyok mindenhol
élete végéig míg meghal
nem mozdulok egy tapodtat

mellőle – őrzöm a halottat
 a legsötétebb sarokban ideleenn
 sose láttam ki ez az idegen
 minden ami megtörténik velem
 nem velem történik édes istenem
 ő fekszik itt de nem
 én nem én a mélyben
 ő igen de *én* nem én nem én nem

A HÁZBAN

Mándy Ivánnak

1

valaki meghalt a házban
 hatvanhárom éves *lehetett*
 előbb őt vitték le a harmadikról
 mint annyiszor ő a szemetet

aztán a bútorokat mind
 ágyat nagyszekrényt komódot
 veszekedett egy sort a szállítókkal
 mert a kalapdoboz kicsit megnyomódott

s ahogy kínlódtak a zongorával
 a politúrt és a falat is leverték
 könyörgött legalább az álló-
 lámpára vigyázzanak *ez emlék*

mikor megállt a kihalt lakásban
 hideg, üres neszkávéval kínálta
 az *embereket* – megköszönte, hogy végre
 elköltözhet a túlvilágra

kedvenc foteljában a nyitott teherautón
 görcsösen szoritott egy régi vasalót
 mikor indult mosolyogni látták utoljára
megúszta ezt is nem adott borraivalót

még gyászjelentését is magával vitte
nem maradt utána semmi csak a
lekapart cellux a lépcsőházajtón
egy halott maszatos ujjlenyomata

2

valami zúg a házban
megmagyarázhatatlan elviselhetetlen
kerestük már mindenütt
szellőzőaknában csövekben

elemlámpával a pincét
rossz vaságy cement gyerekbicikli
az utolsó legsötétebb odút
ha beledöglöttünk tudtuk csak kinyitni

a túlvilágra eltett förtelmes befőttek
már mozgolódtak a feltámadásra
rohantunk föl mert a tévé kétezerregen
kezdődött a halottak élőadása

és razziáztunk egymás lakásában
föltúrtunk kamrát szekrényt fiókot
senkit sem érdekelt ha ágy padló föld
alól egy láb egy kéz kilógott

mindennap megöltünk valakit
megvártuk míg teste kihült
hátha épp *belőle* szól a hang
a ház népe némán *neki*ült

az utolsó megmaradt lakó
hiába költözött messzire
vitte magával a hangot
és az vitte el nem a szíve

(a hang fészken egy sezlón
kiálló rugóján babrál
a ház helyén szemét szenny lom
között a szellőpatkány)